

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název vzdělávacího materiálu:	Jaroslav Hašek – Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války
Číslo vzdělávacího materiálu:	VY_32_INOVACE_CJL2.2.12
Autor vzdělávacího materiálu:	PhDr. Zdeňka Hůlová
Období, ve kterém byl vzdělávací materiál vytvořen:	leden 2013
Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací předmět:	Český jazyk a literatura
Tematická oblast:	Česká literatura 1. poloviny 20. století
Ročník, pro který je vzdělávací materiál určen:	3. a 4. ročník gymnázia (vyšší stupeň)
Anotace:	Vzdělávací materiál slouží k interpretaci díla Jaroslava Haška <i>Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války</i> a prohlubuje kompetence pro čtení s porozuměním. Inovuje výuku využitím pracovního listu v papírové podobě nebo na folii k projekci na meotaru.
Citace použitých zdrojů:	HAŠEK, Jaroslav. <i>Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války I.</i> 9. vyd. Praha: Československý spisovatel, 1990. ISBN 80-202-0036-3. s. 95. Vlastní zdroje.
Vzdělávací materiál vytvořen v rámci projektu Sportovní gymnázium - škola 21. století	

1. Výchozí text pro interpretaci

Jaroslav Hašek – Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války

Švejk simulantem

Dr.Grünstein držel slovo. Dopoledne přišlo několik vojenských lékařů z proslulé komise.

Šli vážně řadami postelí a nic jiného nebylo slyšet než „Ukažte jazyk!“

Švejk vyplázl jazyk tak daleko, že jeho obličej udělal pitvornou grimasu a oči se mu zamhouřily:

„Poslušně hlásím, pane štábarct, že už delší jazyk nemám.“

Nastala zajímavá rozprava mezi Švejkem a komisí. Švejk tvrdil, že učinil tu poznámku, obávaje se, aby si nemyslili, že před nimi skrývá svůj jazyk.

Členové komise naproti tomu se rozcházeli znamenitě ve svých úsudcích o Švejkovi.

Polovina z nich tvrdila, že je Švejk „ein blöder Kerl“, kdežto druhá, že je lotr, který si chce z vojny dělat legraci.

„To by v tom musel bejt hrom,“ zařval na Švejka předseda komise, „abychom na vás nevyzráli.“

Švejk díval se na celou komisi s božským klidem nevinného dítěte.

Vrchní štábní lékař přistoupil těsně k Švejkovi: „To bych rád viděl, vy mořské prase, co si asi teď myslíte.“

„Poslušně hlásím, že já vůbec nemyslím.“

„Himldonrvetr,“ hulákal jeden z členů komise, břinkaje šavlí, „tak von vůbec nemyslí. Pročpak, vy jeden siamskej slone, nemyslíte?“

„Poslušně hlásím, že já proto nemyslím, poněvadž je to na vojně vojákům zakázáno.

Když jsem byl před léty u 91. regimentu, tak nám náš pan hejtman vždycky říkal: ‚Voják nesmí sám myslet. Za něho myslí jeho představení. Jakmile voják začne myslet, už to není voják, ale nějakej prachvšivej civilista. Myšlení nevede . . . ‘ “

2. Úkoly k interpretaci textu

1. Zařadte text ukázky do kontextu celého díla a v základních rysech interpretujte obsah.
2. S využitím konkrétních příkladů vysvětlíte, proč je tento román označován jako satirický.
3. Charakterizujte hlavní postavu.
4. Promítl se do Švejkových osudů Haškův životní příběh?
5. Uveďte další postavy, kterým dal autor v příběhu větší prostor, a charakterizujte je.
6. Popište kompozici díla, autorský styl, jazykové prostředky.
7. Pokuste se vysvětlit, proč se tento román řadí k nejpřekládanějším dílům české literatury.